

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), התש"ן-1990*

1. בסעיף 221 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹ (להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

“(ג) הוסמך שר בחוק אחר לקבוע עבירה כעבירת קנס, טעונה קביעתו הסכמת שר המשפטים.

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס טעונה אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.”

2. אחרי סעיף 225 לחוק העיקרי יבוא:

225. עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו כענינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, כעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה², ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיפים 69 ו-70א לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.”

3. במקום סעיפים 228 ו-229 לחוק העיקרי יבוא:

228. (א) עבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה וכן עבירת קנס אחרת שקבע שר המשפטים בצו כאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הן עבירות של ברירת משפט ויחולו עליהן הוראות סעיף זה יסעיפים 229 ו-230.

(ב) היה לשוטר או למי שהוסמך כאמור בסעיף 222, יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס: ההודעה תהיה בטופס שנקבע ויפורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה.

(ג) היה למי שרשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף קטן (ב) יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות שתובע הודיע כי הן מחייבות ברור המשפט, לא ימסור הודעת תשלום קנס, אלא הזמנה למשפט.

היתה העבירה עבירת תעבורה והיה למי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 29 לפקודת התעבורה, לא ימסור הודעת תשלום קנס אלא הזמנה למשפט.

(ד) קביעת עבירת קנס כעבירה של ברירת משפט, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסיבות העבירה מחייבות את ברור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב).

¹ נחקק בכנסת ביום י"ח באדר התש"ן (15 במרס 1990): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 1937, מיום כ"ג בסיון התשמ"ט (26 ביוני 1990), עמ' 102.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43, 96 ו-195: התשמ"ג, עמ' 130 ו-145: התשמ"ד, עמ' 145: התשמ"ה, עמ' 140: התשמ"ו, עמ' 112: התשמ"ח, עמ' 66, 121 ו-184.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

229. (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שיצויין בה, זולת אם תוך אותם שלושים הימים הודיע, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה או הגיש לתובע בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג).

(ב) לא שילם אדם את הקנס במועד ולא הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה, ישלם את כפל הקנס; לא שילם ועברו ששה חודשים – תיווסף על כפל הקנס תוספת פיגור בשיעור האמור בסעיף 67 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שתחושב על בסיס הקנס המקורי; גביית הקנס תיעשה כאמור בסעיפים 68 ו-70 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וסעיף 69 לאותו חוק לא יחול.

(ג) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח כי לא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, או אם היה סבור שבנסיבות המקרה אין ענין לציבור בהמשך ההליכים: התובע יערוך רישום של הודעת תשלום קנס שביטל וינמק את החלטתו: לענין סעיף קטן זה, "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12, אם הוסמך במיוחד לענין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) החליט התובע שלא לבטל את הודעת תשלום הקנס, ימציא למבקש הודעה על כך ומנין שלושים הימים להגשת בקשה להישפט יחל ביום ההמצאה ואולם הוראות סעיף קטן (ב) יחולו כאילו לא הוגשה הבקשה לביטול לתובע.

(ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמונעו ממנו להגיש במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.

(ו) מי שלא הודיע כאמור בסעיף קטן (א) שברצונו להישפט ולא שילם במועד את הקנס, רשאי תובע לפטור אותו, על פי בקשתו, מתשלום תוספת הפיגור כאמור בסעיף קטן (ב), כולה או מקצתה, אם נוכח התובע שהעילה לאי-התשלום במועד היא אחת מאלה:

(1) המבקש לא קיבל את הודעת תשלום הקנס;

(2) המבקש שהה בחוץ לארץ או שהיה בשירות חובה בצה"ל או בשירות מילואים פעיל, ובשל כך נמנע ממנו לשלם במועד;

(3) הסיבה לחיוב בתוספת הפיגור יסודה בתקלה של רשויות המדינה.

(ז) בקשה לפי סעיף קטן (ו), תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. התובע רשאי להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד והחלטתו אינה ניתנת לערעור.

(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה.

4. בסעיף 230 לחוק העיקרי, אחרי "תישלח לו הזמנה למשפט" יבוא "תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו".

תיקון סעיף 230

5. בסעיף 67(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977,³ בכל מקום, במקום "מאה אחוזים" יבוא "חמישים אחוזים".

6. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו. תחילה

7. (א) הוראות סעיף 2 יחולו גם על עבירות קנס שנעברו לפני תחילתו של חוק זה, אולם תקופת ההתיישנות עליהן תהיה שנתיים מיום ביצוע העבירה. הוראות מעבר

(ב) תוספת הפיגור כאמור בסעיף 229(ב) לחוק העיקרי וסעיף 67(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחם בחוק זה, תיווסף מיום תחילתו של חוק זה גם על קנס בשל עבירה שנעברה לפני יום תחילתו של חוק זה.

(ג) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס תוך שנה לפני תחילתו של חוק זה ועד יום תחילתו לא ביקש להישפט ולא שילם את הקנס, רשאי להגיש לתובע בקשה לביטול הודעת תשלום קנס תוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

(ד) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס תוך שלוש שנים לפני תחילתו של חוק זה ועד יום תחילתו לא ביקש להישפט ולא שילם את הקנס, תחושב לו מחדש תוספת הפיגור על הקנס, לפי האמור בסעיף 229(ב) לחוק העיקרי וסעיף 67(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחם בחוק זה, וכלכד שישלם את חובו תוך ארבעה חדשים מיום תחילתו של חוק זה; התשלום ייעשה כדרך שתקבע בתקנות.

דן מרידור
שר המשפטים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226: התש"ן, עמ' 90.